

STOCKHOLM GÖTEBORG BORÅS JÖNKÖPING HELSINGBORG

GWA ARTIKELSERIE

Titel: Civilrättsliga sanktioner mot immaterialrättsliga intrång – IPRED

Rättsområde: Immaterialrätt

Författare: Petter Holm, advokat, Janine Andersson Hollink, uppsatspraktikant

Datum: 2009-04-21

Sammanfattning

Huvudsakliga nyheter:

- Internetleverantörer m.fl. aktörer i distributionskedjan kan föreläggas lämna information om intrång genom ett förenklat domstolsförfarande.
- Ersättning kan utdömas för offentliggörande av domstolsavgöranden.
- Kriterier för skadeberäkningen förtydligas.
- Förbud och korrigeringsåtgärder tillämpliga även vid försök och förberedelse till intrång.

Lagstiftning som berörs:

- Upphovsrättslagen (1960:729)
- Patentlagen (1967:837)
- Varumärkeslagen (1960:644)
- Mönsterskyddslagen (1970:485)
- Firmalagen (1974:156)
- Kretsmönsterlagen (1992:1685)
- Växtförädlarrättslagen (1992:1685)

IPRED och Sveriges implementering

Den 1 april 2009 ikraftträdde den svenska implementeringen av Sanktionsdirektivet.¹ Syftet med direktivet är att uppnå en enhetlig och hög skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden genom att tillnärma medlemstaternas lagstiftning ifråga om sanktioner. Direktivet är ett s.k. minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna får föreskriva andra och/eller mer långtgående sanktioner.

I de flesta avseende uppfyllde svensk rätt redan direktivets krav. Till exempel fanns redan regler om skadestånd, förbud och andra korrigeringsåtgärder. Dessa regler har i vissa avseenden förstärkts, utökats och förtydligats till följd av direktivet. På vissa områden har direktivet dock inneburit mer betydande förändringar.

Den viktigaste nyheten är att rättighetshavare nu kan använda ett förenklat domstolsförfarande för att tvinga fram information från utomstående parter rörande misstänkta intrång. Härigenom får rättighetshavarna ett verktyg för att utreda vad som skett och vem som kan hållas ansvarig. För domstolsbeslut om informationsföreläggande krävs att rättighetshavaren visar sannolika skäl för att intrång förekommit samt att den efterfrågade informationen behövs för att utreda intrånget. Rätt använt kan ett informationsföreläggande medföra både kostnadsbesparingar och minskade risker inför en stämningsansökan mot intrångsgöraren.

En annan viktig nyhet är rätten till ersättning för publicering av intrångsdomar, till exempel i massmedier, en rätt som sedan tidigare finns bland annat vid otillåtna utnyttjanden av personer i reklamsammanhang.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, i media ofta kallat IPRED (Intellectual Property Rights Enforcement Directive). Se prop. 2008/09:67 samt Ds. 2007:19. Medlemsstaterna var skyldiga att implementera Sanktionsdirektivet redan under 2006. Sveriges implementering är således kraftigt försenad, vilket innebär staten kan vara skadeståndsskyldig mot parter som under förseningen inte kunnat utnyttja sina rättigheter enligt direktivet.

Mest omdebatterat är att internetleverantörer nu kan tvingas lämna ut information om kunder som misstänks ha begått eller medverkat till intrång i immateriella rättigheter.

Lagstiftaren har försökt gå balansgång mellan intresset av skydd för immateriell egendom och skydd för privatlivet genom att ställa upp ett proportionalitetskrav. Det återstår att se hur proportionalitetskravet kommer att tillämpas i praktiken, till exempel om det är proportionellt att bryta sekretessen för att avslöja en person som endast påstås ha fildelat en enskild film i något enskild fall.

Underhållningsbranschen har satt stora förhoppningar till informationsföreläggandet i kampen mot illegal fildelning, men det är osäkert om förhoppningarna kommer infrias. Flera av de större internetleverantörerna har nämligen meddelat att de kommer förstöra alla uppgifter om kundernas IP-nummer. Detta riskerar göra informationsförelägganden verkningslösa, eftersom de endast kan användas för att få ut existerande information. Luckan kan dock komma att stängas inom kort, när Sverige implementerar det så kallade Datalagringsdirektivet,² som medför en skyldighet för internetleverantörer att spara uppgifter om abonnenters IP-nummer, liksom en mängd andra personliga uppgifter. De integritetsskyddsfrågor som Datalagringsdirektivet väcker är dock fortfarande föremål för hätsk politisk debatt och utgången är inte självklar.

Vi rapporterar på nytt när läget utvecklar sig!

Stockholm den 21 april 2009

Petter Holm
Advokat

Janine Andersson Hollink
Uppsatspraktikant

² Europaparlamentets och Rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG.